

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ

แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ....

อ.พ. ๖/๒๕๕๑ สมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ

จัดทำโดย กลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ

โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐-๒

เรียกดูเอกสารได้ที่

www.parliament.go.th/library

ร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติ
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นในเวลาจำกัด เพื่อให้ทันใช้ประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือญัตติ ที่เข้าสู่การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยรวบรวมข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความ ข่าวจากสื่อต่าง ๆ และ/หรือสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่สมาชิกรัฐสภา และผู้สนใจทั่วไป หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง เอกสารประกอบการพิจารณานี้ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑,๒,๓ สำนักวิชาการ เป็นผู้จัดทำ และเผยแพร่ทาง www.parliament.go.th/library ผู้ใด นำข้อความหรือส่วนหนึ่งส่วนใดในเอกสารนี้ไปลงพิมพ์ในเอกสารอื่น โปรดอ้างอิงที่มา กำกับไว้ด้วย

ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมโปรดติดต่อกลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ – ๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘ และ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๙

กลุ่มงานบริการวิชาการ
สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เอกสารประกอบการพิจารณา

สารบัญ

	หน้า
๑. หลักการและเหตุผลแห่งร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคม ประชาชนแห่งประเทศไทยออกเสียงได้ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๑
๒. สาระสำคัญ	๒
๓. ความเป็นมาของสมาคมประชาชนแห่งประเทศไทย	๓
๔. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน	๔
๕. สรุปสาระสำคัญของกฎบัตรอาเซียน	๖
๖. คำแปลกฎบัตรสมาคมประชาชนแห่งประเทศไทย	๑๒

ผู้รับผิดชอบ

นางวิจิตรา วัชรภรณ์

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

นางสาวดวงรัตน์ เล้าหัดถพงษ์ภุรี

ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการวิชาการ ๑

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นายชอดชาย วิถีพานิช

วิทยากร ๖

นายยุทธพงษ์ ปิ่นอนงค์

นิตกร ๖

นางสาวศรinya สี่มา

นิตกร ๕

นายสุเทพ น้อยนารถ

เจ้าหน้าที่ธุรการ ๔

นางสาวเปรมฤดี วงศ์สาคร

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

๔ สิงหาคม ๒๕๕๑

หลักการและเหตุผล
แห่งร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงาน
ของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เหตุผล

โดยที่รัฐบาลไทยได้ลงนามในกฎบัตรของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)) เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎบัตรดังกล่าวกำหนดให้รัฐสมาชิกให้ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่แก่อาเซียน เลขาธิการอาเซียน พนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียน ดังนั้น เพื่อให้การคุ้มครองการดำเนินงานของอาเซียนในประเทศไทยเป็นไปตามพันธกรณีในกฎบัตร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

๑. กำหนดให้ยอมรับนับถือว่าอาเซียนซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศในระดับรัฐบาลเป็นนิติบุคคล และให้ถือว่ามิถุนีลำนานาในประเทศไทย
๒. กำหนดให้อาเซียนได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ในประเทศไทยที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุความมุ่งประสงค์ของอาเซียนตามกฎหมาย
๓. กำหนดให้เลขาธิการอาเซียน และพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียนซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียนในประเทศไทย ได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของตนโดยอิสระตามกฎหมาย
๔. กำหนดให้ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียน และเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกอาเซียน ซึ่งเข้าร่วมในกิจกรรมอันเป็นทางการของอาเซียนหรือทำการแทนอาเซียนในประเทศไทย ได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย หรือตามกฎหมายว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางทูต
๕. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศรักษาการตามพระราชบัญญัติ

นี้

ความเป็นมาของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

อาเซียนหรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ก่อตั้งขึ้นโดย ปรากฏการณ์กรุงเทพฯ ซึ่งได้ลงนามกันที่วังสราญรมย์ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ข้างขว้างซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและ วัฒนธรรม การกินดีอยู่ดีบนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกันของสมาชิก

เมื่อแรกก่อตั้งในปี 2510 อาเซียนมีสมาชิก 5 ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ ในเวลาต่อมา บรูไนดารุสซาลาม ได้เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 6 เมื่อ ปี 2527 เวียดนาม เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 7 ในปี 2538 ลาวและพม่า เข้าเป็นสมาชิกพร้อมกันเมื่อปี 2540 และกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิกล่าสุดเมื่อปี 2542 ทำให้ในปัจจุบันอาเซียนมาสมาชิกรวมทั้งหมด 10 ประเทศ

สถานการณ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้เปลี่ยนผ่านจากสภาวะแห่งความ ตึงเครียดและการเผชิญหน้าในยุคสงครามเย็น มาสู่ความมีเสถียรภาพ ความมั่นคงและความร่วมมือ อย่างใกล้ชิดในปัจจุบัน ซึ่งทำให้อาเซียนกลายเป็นภูมิภาคที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่าง รวดเร็ว และเป็นตัวอย่างของการรวมตัวของกลุ่มประเทศที่มีพลังต่อรองในเวทีการเมืองและ เศรษฐกิจระหว่างประเทศ ความก้าวหน้าของอาเซียนมีปัจจัยสำคัญจากความไว้ใจกันระหว่าง รัฐสมาชิก อันก่อให้เกิดบรรยากาศที่สร้างสรรค์และเอื้อต่อความร่วมมือระหว่างกัน

การที่ไทยกำลังจะทำหน้าที่ประธานอาเซียนตามวาระตั้งแต่เดือนกรกฎาคมนี้ และ จะเป็นเจ้าภาพการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนในช่วงปลายปีนี้ด้วยนั้น เป็นโอกาสอันดีที่ไทยจะได้ คัด้อนรับอาเซียนกลับบ้านเกิด เพราะอาเซียนถือกำเนิดที่กรุงเทพฯ เมื่อ 4 ทศวรรษที่แล้ว และเป็น ช่วงจังหวะดีที่เลขาธิการอาเซียนท่านปัจจุบันนี้ ก็เป็นคนไทย คือ ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ ประเทศ ไทยเคยเป็นเจ้าภาพการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนมาแล้วครั้งหนึ่งในปี 2538 และในปลายปีนี้ ประเทศไทยก็จะได้แสดงศักยภาพของชาติให้ปรากฏอีกครั้งหนึ่งในการรับบทบาทนำการประชุม ยอดอาเซียนครั้งหน้าต่อไป

* ที่มา: กระทรวงการต่างประเทศ

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน

1. กฎบัตรอาเซียนคืออะไร

กฎบัตรอาเซียนเป็นความตกลงระหว่างประเทศที่กำหนดกรอบโครงสร้างองค์กร เป้าหมาย หลักการ และกลไกที่สำคัญต่างๆ ของอาเซียน และให้สถานะนิติบุคคลแก่อาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียนในการดำเนินการตามเป้าหมายต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรวมตัวไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558 (2) สร้างกลไกที่จะส่งเสริมให้รัฐสมาชิกปฏิบัติตามความตกลงต่างๆ ของอาเซียน และ (3) ทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่ใกล้ชิดและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริงมากขึ้น

2. ที่มาและกระบวนการร่างกฎบัตรอาเซียน

- ตุลาคม 2546 ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 เห็นชอบให้มีการสร้างประชาคมอาเซียนให้สำเร็จภายในปี 2563
- พฤศจิกายน 2547 ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 10 เห็นชอบต่อแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ เพื่อกำหนดมาตรการในการขับเคลื่อนการสร้างประชาคมอาเซียน ซึ่งรวมถึงการจัดทำกฎบัตรอาเซียน
- พฤศจิกายน 2548 ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 11 เห็นชอบให้จัดทำกฎบัตรอาเซียนและตั้งคณะผู้ทรงคุณวุฒิเรื่องกฎบัตรอาเซียน (Eminent Persons Group on the ASEAN Charter-EPG) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทิศทางความร่วมมือของอาเซียนและสาระสำคัญที่ควรมีปรากฏในกฎบัตรฯ
- มกราคม 2550 ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 มอบหมายให้คณะทำงานระดับสูงในการร่างกฎบัตรอาเซียน (High Level Task Force on the ASEAN Charter-HLTF) ทำการร่างกฎบัตรฯ เพื่อเสนอให้ผู้นำอาเซียนลงนามในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 ที่สิงคโปร์ และเลื่อนกำหนดเวลาการสร้างประชาคมอาเซียนให้เร็วขึ้นเป็นปี 2558
- มกราคม – ตุลาคม 2550 HLTF ประชุมกันทั้งหมด 13 ครั้ง โดยได้รายงานความคืบหน้าและขอรับแนวนโยบายจากที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนเป็นระยะๆ และยกร่างกฎบัตรฯ แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2550
- 20 พฤศจิกายน 2550 ผู้นำอาเซียนได้ลงนามกฎบัตรอาเซียนระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 ที่สิงคโปร์ และได้ประกาศปฏิญญาเรียกร้องให้รัฐสมาชิกให้สัตยาบันต่อกฎบัตรฯ โดยเร็ว

3. การดำเนินการเกี่ยวกับการมีผลใช้บังคับของกฎบัตรฯ

- ประเทศสมาชิกจะต้องดำเนินการตามกระบวนการภายในของตนก่อนที่จะให้สัตยาบันต่อกฎบัตรฯ ทั้งนี้ กฎบัตรจะมีผลใช้บังคับเมื่อครบกำหนด 30 วันนับจากวันที่ประเทศสมาชิกได้ให้สัตยาบัน

ครบทั้ง 10 ประเทศ ซึ่งผู้นำอาเซียนตั้งเป้าหมายให้ดำเนินการแล้วเสร็จทันการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่ประเทศไทย ในปี 2551 โดยในขั้นนี้ มีประเทศสมาชิกให้สัตยาบันกฎบัตรฯ แล้ว 7 ประเทศ คือ สิงคโปร์ บรูไน มาเลเซีย ลาว เวียดนาม กัมพูชา และพม่า

- ในส่วนของไทยมีความจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติเพื่ออนุวัติการกฎบัตรฯ ก่อนที่จะสามารถดำเนินการให้สัตยาบันกฎบัตรฯ ได้ กระทรวงการต่างประเทศจึงได้ยกร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ. ... เพื่อให้นิติฐานะ เอกสิทธิ์และความคุ้มกันแก่อาเซียน โดย ครม. ได้มีมติอนุมัติหลักการร่าง พรบ.ฯ เมื่อ 25 มี.ค. 2551 และได้ส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา

4. ทำไมจึงต้องมีกฎบัตรอาเซียน

- เป็นพัฒนาการของความร่วมมือในอาเซียน จากช่วงแรกๆ หลังการก่อตั้งที่เน้นความร่วมมือด้านการเมือง ก่อนที่จะขยายไปสู่ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและสังคมในช่วง 10 กว่าปีที่ผ่านมาและมีการรวมกลุ่มที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น

- การเปลี่ยนแปลงของบริบททางการเมืองและเศรษฐกิจของโลกและภูมิภาค ความขัดแย้งด้านอุดมการณ์ทางการเมืองในยุคสงครามเย็นยุติลง รวมทั้งการก้าวเข้าสู่โลกยุคโลกาภิวัตน์ ที่มีคู่แข่งใหม่ คือ จีนและอินเดีย และต้องเผชิญกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ เช่น โรคระบาด การก่อการร้าย การค้ามนุษย์ สิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติ ทำให้ต้องปรับตัว และปรับระบบการทำงาน โดยเน้นประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมของประชาชน

- โลกปัจจุบันเป็นโลกของความร่วมมือในระดับภูมิภาคจะเห็นได้จากการรวมกลุ่มของประเทศต่างๆ ในยุโรป ละตินอเมริกา เอเชียใต้ และแอฟริกา เพื่อสร้างโอกาส เพิ่มความสามารถในการแข่งขันและอำนาจต่อรอง อาเซียนจำเป็นต้องวางรากฐานสำหรับการสร้างประชาคมอาเซียนที่ประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ภายในปี 2558

5. ความสำคัญของกฎบัตรอาเซียนต่อประเทศไทย

- ไทยเป็น 1 ใน 5 ของผู้ร่วมก่อตั้งอาเซียน เป็นสถานที่กำเนิดของอาเซียน และมีบทบาทนำในอาเซียนมาโดยตลอด ไทยจะเป็นประธานอาเซียนในปี 2551-2552 และระหว่างปี 2551-2555 ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ จะเข้ารับตำแหน่งเลขาธิการอาเซียน ซึ่งเป็นการต่อยอดบทบาทนำของไทย ทั้งนี้ การมีกฎบัตรฯ อันจะช่วยให้อาเซียนมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น จะเป็นการสะท้อนความสำเร็จทั้งของไทยและภูมิภาคนี้โดยรวม

- กฎบัตรฯ ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามพันธกรณีต่างๆ ของประเทศสมาชิก ซึ่งจะช่วยสร้างเสริมหลักประกันให้กับไทยว่าจะสามารถได้รับผลประโยชน์ตามที่ตกลงกันไว้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย นอกจากนี้ การปรับปรุงการดำเนินงานและโครงสร้างองค์กรของอาเซียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และการเสริมสร้างความร่วมมือใน 3 เสาหลักของประชาคมอาเซียนจะเป็นฐานสำคัญที่จะทำให้อาเซียนสามารถ

ตอบสนองต่อความต้องการและผลประโยชน์ของรัฐสมาชิก รวมทั้งยกสถานะและอำนาจต่อรอง และ
ภาพลักษณ์ของประเทศสมาชิกในเวทีระหว่างประเทศได้ดียิ่งขึ้น

- กฎบัตรฯ ได้กำหนดเป้าหมายและหลักการสำคัญที่สะท้อนค่านิยมร่วมกันของรัฐสมาชิกซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมที่ไทยยึดมั่นและมุ่งส่งเสริม ได้แก่ การยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย ขรรมาภิบาล หลักนิติธรรม สิทธิมนุษยชน การส่งเสริมความมั่นคงของมนุษย์ การศึกษา สิ่งแวดล้อม การพัฒนาอย่างยั่งยืน การลดความยากจนและช่องว่างในการพัฒนา เป็นต้น

- ปัจจุบันอาเซียนเป็นคู่ค้าอันดับ 1 ของไทย มีมูลค่าการค้าระหว่างกันคิดเป็น ร้อยละ 19.2 ของมูลค่าการค้าทั้งหมดของไทย โดยไทยได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด การรวมตัวกันอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้นทางด้านเศรษฐกิจ ประกอบกับการขยายความร่วมมือเพื่อเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน เช่น เส้นทางคมนาคม ระบบไฟฟ้า โครงข่ายอินเทอร์เน็ต ฯลฯ จะช่วยเพิ่มโอกาสทางการค้าและการลงทุนให้กับไทย โดยขยายตลาดให้กับสินค้าไทยจากประชาชนไทย 60 ล้านคน เป็นประชาชนอาเซียนเกือบ 600 ล้านคน และเป็นแหล่งเงินทุนและเป้าหมายการลงทุนของไทย ทั้งนี้ ไทยได้เปรียบประเทศสมาชิกอื่นเพราะมีที่ตั้งอยู่ใจกลางอาเซียน สามารถเป็นศูนย์กลางทางการคมนาคมและขนส่งภูมิภาค

- อาเซียนช่วยส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาคเพื่อเผชิญกับภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง เช่น SARS ไข้หวัดนก การค้ามนุษย์ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ หมอกควัน ยาเสพติด ปัญหาโลกร้อน และปัญหาความยากจน เป็นต้น

- อาเซียนจะช่วยเพิ่มอำนาจต่อรองของไทยในเวทีโลก และเป็นเวทีที่ไทยสามารถใช้ในการผลักดันให้มีการแก้ไขปัญหาของเพื่อนบ้านที่กระทบมาถึงไทยด้วย เช่น ปัญหาพม่า ในขณะที่เดียวกันความสัมพันธ์พหุภาคีในกรอบอาเซียนจะเกื้อหนุนความสัมพันธ์ของไทยในกรอบทวิภาคี

- นอกจากนี้ เรื่องใหม่ในอาเซียนที่ไทยผลักดันให้ปรากฏในกฎบัตรฯ ได้แก่ (1) การจัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนของอาเซียน ทั้งนี้ จะต้องมีการจัดทำ Terms of Reference เพื่อกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรนี้ต่อไป (2) การให้อำนาจเลขานุการอาเซียนสอดส่องและรายงานการปฏิบัติตามความตกลงของรัฐสมาชิก (3) การจัดตั้งกลไกสำหรับการระงับข้อพิพาทต่างๆ ระหว่างประเทศสมาชิก (4) การระบุให้ผู้นำเป็นผู้ตัดสินว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อรัฐผู้ละเมิดพันธกรณีตามกฎหมายอย่างร้ายแรง (5) การเปิดช่องให้ใช้วิธีการอื่นในการตัดสินใจได้หากไม่มีฉันทามติ (6) การให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการปรองดองหรือระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อผลประโยชน์ร่วม ซึ่งทำให้การตีความหลักการห้ามแทรกแซงกิจการภายในมีความยืดหยุ่นมากขึ้น (7) การเพิ่มบทบาทของประธานอาเซียนเพื่อให้อาเซียนสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างทันท่วงที (8) การเปิดช่องทางให้อาเซียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรภาคประชาสังคมมากขึ้น และ (9) การปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ให้มีการประชุมสุดยอดอาเซียน 2 ครั้งต่อปี จัดตั้งคณะมนตรีเพื่อประสานความร่วมมือในแต่ละ 3 เสาหลัก และการมีคณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียนที่กรุงจาการ์ตา เพื่อลดเวลาและค่าใช้จ่ายในการประชุมของอาเซียน เป็นต้น

*ที่มา : กระทรวงการต่างประเทศ

สรุปสาระสำคัญของกฎบัตรอาเซียน

กฎบัตรอาเซียนประกอบด้วยอัครัมภบท และข้อบทต่างๆ รวม 13 บท (Chapters) 55 ข้อ (Articles) ความยาว 31 หน้า และมีเนื้อหาโดยสรุป ดังนี้

อัครัมภบท ประกอบด้วย ความเป็นมาของอาเซียน เหตุผลในการจัดทำกฎบัตร การสร้างประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน และการเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง

บทที่ 1 เป้าหมายและหลักการ (Purposes and Principles) ระบุเป้าหมายของอาเซียนและหลักการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสมาชิก ได้แก่ เป้าหมายการส่งเสริมสันติภาพ เสถียรภาพ ความสามารถในการแข่งขันของภูมิภาค ความกินดีอยู่ดีของประชาชน ความมั่นคงของมนุษย์ การส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม การลดช่องว่างการพัฒนา การส่งเสริมประชาธิปไตย การเคารพสิทธิมนุษยชน การพัฒนาอย่างยั่งยืน สิ่งแวดล้อม การศึกษา ยาเสพติด การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน เป็นต้น ส่วนหลักการ ได้แก่ เรื่อง อำนาจอธิปไตย การไม่แทรกแซงกิจการภายใน หลักนิติธรรมและธรรมาภิบาล การเคารพความแตกต่าง เป็นต้น

บทที่ 2 สถานะบุคคล (Legal Personality) ให้อาเซียนมีสถานะบุคคล

บทที่ 3 สมาชิกภาพ (Membership) กำหนดกฎเกณฑ์และกระบวนการในการรับสมาชิกใหม่ เช่น ต้องเป็นประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และได้รับการรับรองจากประเทศสมาชิกอาเซียน และต้องยินยอมผูกพันตามกฎบัตรและสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีของรัฐสมาชิก รวมทั้งกำหนดสิทธิและหน้าที่ของรัฐสมาชิก ไว้กว้างๆ คือรัฐสมาชิกจะมีสิทธิและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรและความตกลงต่างๆ ของอาเซียน รวมถึงหน้าที่ในการออกกฎหมายภายในเพื่อรองรับพันธกรณีด้วย

บทที่ 4 องค์กรของอาเซียน (Organs) ประกอบด้วย

1) ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) เป็นองค์กรสูงสุดในการกำหนดนโยบายและมีการประชุมปีละ 2 ครั้ง มีหน้าที่ 1) ให้แนวนโยบายและตัดสินใจเรื่องสำคัญๆ 2) สั่งการให้มีการประชุมระดับรัฐมนตรีเป็นการเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเสาหลักต่างๆ มากกว่า 1 เสา 3) ดำเนินการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินที่กระทบต่ออาเซียน 4) ตัดสินข้อพิพาทระหว่างรัฐสมาชิกกรณีที่ไม่อาจหาข้อยุติในข้อขัดแย้งได้ หรือมีการไม่ปฏิบัติตามคำตัดสินของกลไกระงับข้อพิพาท 5) ตั้งหรือยุบองค์กรอาเซียน 6) แต่งตั้งเลขาธิการอาเซียน

2) คณะมนตรีประสานงานอาเซียน (ASEAN Coordinating Council) ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียน ทำหน้าที่เตรียมการประชุม ASEAN

Summit ประสานงานระหว่าง 3 เสาหลักเพื่อความเป็นบูรณาการในการดำเนินงานของอาเซียน และแต่งตั้ง
รองเลขาธิการอาเซียน

3) คณะมนตรีประชาคมอาเซียน (ASEAN Community Councils) สำหรับ 3 เสาหลักของประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยผู้แทนที่แต่ละประเทศสมาชิกแต่งตั้ง เพื่อทำหน้าที่ประสานงานและติดตามการดำเนินงานตามแนวนโยบายของผู้นำทั้งในเรื่องที่อยู่ภายใต้เสาหลักของตน และเรื่องที่เป็น cross-cutting issues และเสนอรายงานและข้อเสนอแนะในเรื่องที่อยู่ภายใต้การดูแลของตนต่อผู้นำ

4) องค์กรรัฐมนตรีเฉพาะสาขา (ASEAN Sectoral Ministerial Bodies) จัดตั้งโดย ASEAN Summit และมีหน้าที่หลัก คือ (1) การดำเนินการตามอาณัติที่มีอยู่แล้ว (2) นำความตกลงและมติของผู้นำไปปฏิบัติ (3) เสริมสร้างความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียน (4) เสนอรายงานและข้อเสนอแนะต่อ ASEAN Community Councils ที่เหมาะสม และ (5) สามารถจัดตั้ง Senior Officials Bodies และ Subsidiary Bodies เพื่อสนับสนุนการทำงานได้

5) สำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) ซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของเลขาธิการอาเซียน (Secretary General of ASEAN) ซึ่งจะมีบทบาทมากขึ้น โดยนอกจากจะเป็น Chief Administrative Officer ของอาเซียนแล้ว เลขาธิการอาเซียนจะมีบทบาทในการติดตามการปฏิบัติตามคำตัดสินของกลไกระงับข้อพิพาทและรายงานตรงต่อผู้นำ และสนับสนุนการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กรของอาเซียนกับภาคประชาสังคม ทั้งนี้ ให้มีรองเลขาธิการอาเซียน (Deputy Secretary-General) 4 คน โดย 2 คนจะมาจากการหมุนเวียนตามลำดับตัวอักษรประเทศ มีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี และอีก 2 คนมาจากการคัดเลือกตามความสามารถ มีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี และอาจได้รับการต่ออายุได้อีก 1 วาระ

6) คณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (Committee of Permanent Representatives (PR) to ASEAN) ที่กรุงจาการ์ตา โดยประเทศสมาชิกจะแต่งตั้งผู้แทนระดับเอกอัครราชทูตเพื่อทำหน้าที่ PR ที่กรุงจาการ์ตา ซึ่งเป็นคนละคนกับเอกอัครราชทูตประจำกรุงจาการ์ตา ทำหน้าที่แทน ASEAN Standing Committee โดย PR จะมีบทบาทสำคัญสองด้าน ได้แก่ การเป็นผู้แทนของประเทศสมาชิกและการเป็นผู้แทนของอาเซียน ซึ่งจะเป็นเรื่องการสนับสนุน ASEAN Community Councils และ Sectoral Bodies ต่างๆ การประสานงานกับ ASEAN Secretariat, Secretary General และ National Secretariat ของแต่ละประเทศสมาชิก และการส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศคู่เจรจา

7) สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ (ASEAN National Secretariat) จัดตั้งโดยประเทศสมาชิกแต่ละประเทศเพื่อเป็น focal point ในการประสานงานและสนับสนุนภารกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนภายในประเทศ รวมถึงการเตรียมการประชุมต่างๆ ของอาเซียน ตลอดจนเป็นศูนย์เก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียนด้วย

8) กลไกสิทธิมนุษยชนของอาเซียน (ASEAN human rights body - AHRB) มีหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค โดยจะมีการตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญขึ้นมากร่างเอกสารกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ (Term of Reference) ขององค์กรดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศได้ให้แนวทางว่า อำนาจหน้าที่ของ AHRB ไม่ควรจำกัดแค่การให้คำปรึกษา แต่ควรรวมถึงการติดตามและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในภูมิภาค การส่งเสริมการศึกษาและการตื่นตัวของหน่วยงานภาครัฐและประชาชนด้วย

9) มูลนิธิอาเซียน (ASEAN Foundation) มีหน้าที่สนับสนุนเลขาธิการอาเซียนและประสานงานกับองค์กรอื่นๆ ของอาเซียนในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชน และความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ของอาเซียน

บทที่ 5 องค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน (Entities Associated with ASEAN) ให้อาเซียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรต่างๆ ที่สนับสนุนหลักการและวัตถุประสงค์ของอาเซียนตามรายชื่อในภาคผนวกของกฎบัตรได้ โดยภาคผนวกจะแบ่งประเภทองค์กรดังกล่าวเป็น 5 ประเภท ได้แก่ 1) องค์กรรัฐสภา คือ สมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter-Parliamentary Assembly - AIPA) 2) องค์กรภาคธุรกิจ 3) องค์กรภาคประชาสังคมที่ได้รับการรับรองโดยอาเซียน 4) กลุ่ม think tank และองค์กรด้านการศึกษา และ 5) องค์กรอื่นๆ โดยให้อำนาจเลขาธิการอาเซียนในการปรับปรุงภาคผนวกตามข้อเสนอแนะของ Committee of Permanent Representatives to ASEAN

บทที่ 6 เอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูต (Immunities and Privileges) ระบุหลักการกว้างๆ ในการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูตแก่ (1) สำนักเลขาธิการอาเซียนและองค์กรอื่นๆ ของอาเซียน (2) เลขาธิการอาเซียนและเจ้าหน้าที่ของสำนักเลขาธิการอาเซียน และ (3) ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิก ณ กรุงจาการ์ตา และผู้แทนของรัฐสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมของอาเซียน เช่น เดินทางไปประชุม เป็นต้น โดยรายละเอียดให้เป็นไปตามข้อตกลงแยกต่างหากจากกฎบัตร

บทที่ 7 กระบวนการตัดสินใจ (Decision Making) หลักทั่วไปคือ ฉันทามติ (Consensus) แต่มี ข้อยกเว้น ได้แก่ (1) กรณีที่ไม่มีฉันทามติ อาจส่งเรื่องให้ผู้นำตกลงกันว่าจะใช้วิธีการใดตัดสินใจ (2) กรณีที่มีข้อตกลงอื่นๆ ของอาเซียนอนุญาตให้ใช้วิธีการอื่นตัดสินใจได้ เช่น ปัจจุบันมีข้อตกลง Southeast Asia Nuclear Weapon-Free Zone ที่ให้ใช้คะแนนเสียง 2 ใน 3 ได้ และ (3) กรณีที่มีการละเมิดพันธกรณีตามกฎหมายอย่างร้ายแรง ผู้นำมีอำนาจตัดสินใจด้วยวิธีการใดๆ ตามที่จะตกลงกันเพื่อกำหนดมาตรการลงโทษ นอกจากนี้ยังให้ความยืดหยุ่นในการผูกพันตามข้อตกลงต่างๆ โดยใช้สูตร ASEAN minus X สำหรับความตกลงทางเศรษฐกิจ ซึ่งหมายความว่า หากประเทศสมาชิกทุกประเทศมีฉันทามติเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ แล้วประเทศที่ยังไม่พร้อมก็อาจเลือกที่จะยังไม่เข้าร่วมได้

บทที่ 8 การระงับข้อพิพาท (Settlement of Disputes) (1) กำหนดในหลักการให้มีกลไกระงับข้อพิพาท (Dispute Settlement Mechanism - DSM) สำหรับทุกเสาหลัก (2) ใช้การปรึกษาหารือและการเจรจาในการระงับข้อพิพาทเป็นอันดับแรก (3) ให้คู่พิพาทสามารถเลือกใช้กระบวนการไกล่เกลี่ย โดยอาจขอให้ประธานอาเซียนหรือเลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ไกล่เกลี่ยได้ (4) หากความตกลงเฉพาะกำหนด DSM ไว้แล้ว ก็ให้ใช้ DSM นั้น (5) หากข้อขัดแย้งไม่เกี่ยวข้องกับความตกลงของอาเซียนฉบับใด ให้ใช้กลไก High Council ที่จัดตั้งโดย Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia (6) หากไม่อาจหาข้อยุติในข้อขัดแย้งได้ อาจยกเรื่องให้ ASEAN Summit ตัดสิน (7) ให้เลขาธิการอาเซียนติดตาม/ตรวจสอบการปฏิบัติตามคำแนะนำ/คำตัดสินจาก DSM ของประเทศสมาชิก และจัดทำรายงานเสนอผู้นำ (8) กำหนดให้นำเรื่องการไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ/คำตัดสินจาก DSM ให้ผู้นำพิจารณา และ (9) กฎบัตรไม่ตัดสิทธิของประเทศสมาชิกที่จะใช้รูปแบบการระงับข้อพิพาทตามกฎหมายสหประชาชาติหรือกฎหมายระหว่างประเทศอื่น

บทที่ 9 งบประมาณและการเงิน (Budget and Finance) ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการงบประมาณที่เป็นไปตามมาตรฐานสากลและสามารถตรวจสอบได้ และกำหนดเรื่องงบการบริหารงานของ ASEAN Secretariat ซึ่งรัฐสมาชิกจะจ่ายเงินสนับสนุนเท่าๆ กันตามที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสามารถรับเงินสนับสนุนจากประเทศคู่เจรจาได้ แต่จะต้องไม่มีเงื่อนไขพิเศษ ทั้งนี้ กฎบัตรมิได้ระบุเรื่องกองทุนพิเศษต่างๆ เพื่อการดำเนินการของอาเซียน อาทิ การดำเนินกิจกรรมความร่วมมือ การลดช่องว่างการพัฒนา ฯลฯ เพราะเป็นเรื่องที่จะต้องมีการศึกษาและกำหนดวิธีระดมทุนที่เหมาะสมต่อไป

บทที่ 10 การบริหารงานและกระบวนการ (Administration and Procedure) (1) กำหนดให้ประธานของ ASEAN Summit, ASEAN Coordinating Council, ASEAN Community Councils และ Committee of Permanent Representatives ตลอดจน Sectoral Ministerial Bodies และ Senior Official Bodies ตามที่เหมาะสม มาจากประเทศเดียวกัน (single chairmanship) เพื่อส่งเสริมให้การทำงานเป็นเอกภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน (2) การเพิ่มบทบาทประธาน ในการ ก) เป็นผู้ส่งเสริมผลประโยชน์ของอาเซียนและเป็นผู้ผลักดันการสร้างประชาคมอาเซียน ข) เป็นผู้ส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในแง่การนำนโยบายของอาเซียนเข้าไปผนวกไว้ในนโยบายระดับชาติของรัฐสมาชิก และการส่งเสริมบทบาทของอาเซียนในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศภายนอกภูมิภาค และ ค) ทำให้อาเซียนสามารถจัดการวิกฤตการณ์และสถานการณ์เร่งด่วนที่มีผลกระทบต่ออาเซียนได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ

บทที่ 11 อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ของอาเซียน (Identity and Symbols) กำหนดให้อาเซียนมีหน้าที่ในการส่งเสริม (1) อัตลักษณ์ ซึ่งหมายถึงการสร้างความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของอาเซียนในหมู่ประชาชน และ (2) สัญลักษณ์ ได้แก่ คำขวัญ (One Vision, One Identity, One Community) ธงและดวงตราอาเซียน วันอาเซียน (วันที่ 8 สิงหาคม ของทุกปี) และเพลงอาเซียนซึ่งอาจจัดการประกวดหลังจากมีการลงนามร่างกฎบัตร

บทที่ 12 ความสัมพันธ์ภายนอก (External Relations) มีหลักการสำคัญ ดังนี้ (1) ให้อาเซียนเป็นผู้ผลักดันหลักในการรวมกลุ่มระดับภูมิภาคที่อาเซียนริเริ่มขึ้น และเน้นการเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในโครงสร้างความสัมพันธ์ระดับภูมิภาค (2) ให้ประเทศสมาชิกพยายามหาทำที่ร่วมในเวทีระหว่างประเทศต่างๆ (3) กำหนดให้ประเทศผู้ประสานงาน (Country Coordinator) มีหน้าที่ประสานงานความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา หรือองค์กรระหว่างประเทศอื่น โดยมีคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่ 3 หรือองค์กรระหว่างประเทศ (ASEAN Committees in Third Countries and International Organizations) เป็นผู้สนับสนุนการทำงาน โดยเฉพาะการส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศที่คณะกรรมการนั้นตั้งอยู่ (4) ให้รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนในฐานะองค์กรความร่วมมือเฉพาะสาขาเป็นผู้ดูแลความสอดคล้องและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของการดำเนินความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน (5) ให้อำนาจ ASEAN Coordinating Council แต่เพียงองค์กรเดียวในการกำหนดสถานะความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับประเทศหรือองค์กรภายนอก โดยที่ประชุมรัฐมนตรีอื่นๆ สามารถเชิญประเทศหรือองค์กรภายนอกเข้าร่วมกิจกรรมได้เป็นครั้งคราว และ (6) ให้การรับรองเอกอัครราชทูตที่ประเทศอื่นแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนประจำอาเซียน

บทที่ 13 บทบัญญัติทั่วไปและบทบัญญัติสุดท้าย (General and Final Provisions) กำหนดเรื่องพันธกรณีของประเทศสมาชิกในการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้กฎบัตร และความตกลงต่างๆ ของอาเซียน การมีผลใช้บังคับของกฎบัตรเมื่อทุกประเทศให้สัตยาบัน การภาคยานุวัติของประเทศสมาชิกใหม่ ซึ่งเป็นที่เข้าใจว่าจะเปิดให้เฉพาะติมอร์เลสเตเท่านั้น การแก้ไขกฎบัตร การทบทวนกฎบัตร 5 ปีหลังจากกฎบัตรมีผลใช้บังคับ หรือตามที่ผู้นำกำหนด การตีความกฎบัตรซึ่ง HLTF จะต้องหารือเรื่องกลไกที่เหมาะสมต่อไป การกำหนดให้ความตกลงอาเซียนที่มีอยู่ในปัจจุบันมีผลใช้บังคับต่อไปและให้กฎบัตรมีผลเหนือกว่าความตกลงในกรณีที่มีความขัดแย้งกัน กรรมสิทธิในทรัพย์สินของอาเซียน

---

*ที่มา : กลุ่มงานนโยบาย กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

คำแปล

กฎบัตรสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้^๑

อารัมภบท

เรา บรรดาประชาชนของรัฐสมาชิกของสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) โดยมี
ประมุขรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาลของบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์
ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เป็นผู้แทน

รับทราบด้วยความพึงพอใจในความสำเร็จอย่างสูงและการขยายตัวของอาเซียนนับตั้งแต่มีการก่อตั้งขึ้นที่
กรุงเทพมหานครด้วยการประกาศใช้ปฏิญญาอาเซียน

โดยระลึกถึงการตัดสินใจจัดทำกฎบัตรอาเซียน ตามแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ ปฏิญญากัวลาลัมเปอร์ว่า
ด้วยการจัดทำกฎบัตรอาเซียน และปฏิญญาเซบูว่าด้วยแผนแม่บทของกฎบัตรอาเซียน

ตระหนักถึงการมีผลประโยชน์ร่วมกันและการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างประชาชนและรัฐสมาชิกอาเซียนซึ่งมี
ความผูกพันกันทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนมีวัตถุประสงค์และชะตากรรมร่วมกัน

ได้รับแรงบันดาลใจและรวมกันภายใต้วิสัยทัศน์เดียวกัน อัตลักษณ์เดียวกัน และประชาคมที่มีความเอื้อ
อาทรเดียวกัน

รวมกันด้วยความปรารถนาและเจตจำนงร่วมกันที่จะดำรงอยู่ในภูมิภาคแห่งสันติภาพ ความมั่นคงและ
เสถียรภาพที่ถาวร มีการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน มีความมั่งคั่งและความก้าวหน้าทางสังคมร่วมกัน และ
ที่จะส่งเสริมผลประโยชน์ อุดมการณ์ และแรงศรัทธาที่สำคัญของอาเซียน

เคารพความสำคัญพื้นฐานของมิตรภาพและความร่วมมือ และหลักการแห่งอธิปไตย ความเสมอภาค
บูรณภาพแห่งดินแดน การไม่แทรกแซงในกิจการภายใน จันทามติและเอกภาพในความหลากหลาย
ยึดมั่นในหลักการแห่งประชาธิปไตย หลักนิติธรรม และธรรมาภิบาล การเคารพและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
และเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

ตกลงใจที่จะประกันการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อประโยชน์ของประชาชนรุ่นปัจจุบันและอนาคต และตั้งมั่นให้
ความอยู่ดีกินดี การดำรงชีวิตและสวัสดิการของประชาชนเป็นแกนของกระบวนการสร้างประชาคม
อาเซียน

เชื่อมั่นในความจำเป็นที่จะกระชับสายสัมพันธ์ที่มีอยู่ของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในระดับภูมิภาค เพื่อ
บรรลุประชาคมอาเซียนที่มีความเหนียวแน่นทางการเมือง การรวมตัวทางเศรษฐกิจ และมีความรับผิดชอบ
ทางสังคม เพื่อที่จะตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพต่อความท้าทายและโอกาสในปัจจุบันและอนาคต

^๑ ที่มา : กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

ผูกพันที่จะเร่งสร้างประชาคมโดยผ่านความร่วมมือ และการรวมตัวในภูมิภาคที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โดยการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ตามที่ระบุไว้ในปฏิญญาบาหลีว่าด้วยข้อตกลงอาเซียนฉบับที่ 2 ในการนี้ จึงตกลงใจที่จะจัดทำกรอบทางกฎหมายและทางสถาบันของอาเซียน โดยกฎบัตรนี้ และเพื่อการนี้ ประมุขรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาลของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งมาประชุมกันที่สิงคโปร์ ในวาระประวัติศาสตร์ครบรอบ 40 ปีของการก่อตั้งอาเซียน ได้เห็นชอบกับกฎบัตรอาเซียนนี้

หมวดที่ 1

วัตถุประสงค์และหลักการ

ข้อ 1: วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของอาเซียนคือ

๑. เพื่อธำรงรักษาและเพิ่มพูนสันติภาพ ความมั่นคง และเสถียรภาพ กับทั้งเสริมสร้างคุณค่าทางสันติภาพในภูมิภาคให้มากขึ้น
๒. เพื่อเพิ่มความสามารถในการปรับตัวสู่สภาวะปกติของภูมิภาค โดยการส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรมให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น
๓. เพื่อธำรงรักษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์และปราศจากอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงอื่นๆ ทุกชนิด
๔. เพื่อให้มั่นใจว่าประชาชนและรัฐสมาชิกของอาเซียนอยู่ร่วมกับประชาคมโลกได้โดยสันติในสภาวะที่เป็นธรรม มีประชาธิปไตยและมีความสมานสามัคคี
๕. เพื่อสร้างตลาดและฐานการผลิตเดียวที่มีเสถียรภาพ ความมั่งคั่ง มีความสามารถในการแข่งขันสูง และมีกรรวมตัวกันทางเศรษฐกิจซึ่งมีการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของสินค้า บริการ และการลงทุน การเคลื่อนย้ายที่ได้รับความสะดวกของนักธุรกิจ ผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้มีความสามารถพิเศษและแรงงาน และการเคลื่อนย้ายอย่างเสรียิ่งขึ้นของเงินทุน
๖. เพื่อบรรเทาความยากจนและลดช่องว่างการพัฒนาในอาเซียนผ่านความช่วยเหลือซึ่งกันและกันและความร่วมมือ
๗. เพื่อเสริมสร้างประชาธิปไตย เพิ่มพูนธรรมาภิบาล และหลักนิติธรรม ตลอดจนส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน โดยคำนึงถึงสิทธิและหน้าที่ของรัฐสมาชิกของอาเซียน
๘. เพื่อเผชิญหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติ ต่อสิ่งท้าทายทุกรูปแบบ อาชญากรรมข้ามชาติ และสิ่งท้าทายข้ามพรมแดนอื่นๆ

๘. เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้แน่ใจว่ามีการคุ้มครองสภาพแวดล้อมในภูมิภาค ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติในภูมิภาค การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมในภูมิภาค และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในภูมิภาค

๑๐. เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยผ่านความร่วมมือที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นในเรื่องการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างพลังประชาชนและเสริมสร้างความเข้มแข็งแห่งประชาคมอาเซียน

๑๑. เพื่อเพิ่มพูนความอยู่ดีกินดีและการดำรงชีวิตของประชาชนอาเซียนด้วยการให้ประชาชนมีโอกาสที่ทัดเทียมกันในการเข้าถึงการพัฒนา มนุษย์ สวัสดิการสังคม และความยุติธรรม

๑๒. เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย มั่นคง และปราศจากยาเสพติด สำหรับประชาชนของอาเซียน

๑๓. เพื่อส่งเสริมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งทุกภาคส่วนของสังคมได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมและได้รับผลประโยชน์จากกระบวนการรวมตัวและการสร้างประชาคมของอาเซียน

๑๔. เพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียนด้วยการส่งเสริมความสำนึกถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมรดกของภูมิภาคยิ่งขึ้น และ

๑๕. เพื่อธำรงไว้ซึ่งความเป็นศูนย์รวมและบทบาทเชิงรุกของอาเซียนในฐานะพลังขับเคลื่อนขั้นแรกของความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับหุ้นส่วนนอกภูมิภาค ในภาพแบบของภูมิภาคที่เปิดกว้าง โปร่งใส และไม่ปิดกั้น

ข้อ 2: หลักการ

๑. ในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามข้อ 1 อาเซียนและรัฐสมาชิกอาเซียน ยืนยันและยึดมั่นในหลักการพื้นฐานที่ปรากฏในปฏิญญา ความตกลง อนุสัญญา ข้อตกลง สนธิสัญญา และตราสารอื่นๆ ของอาเซียน

๒. อาเซียนและรัฐสมาชิกอาเซียนจะปฏิบัติตามหลักการดังต่อไปนี้

(ก) การเคารพเอกราช อธิปไตย ความเสมอภาค บูรณภาพแห่งดินแดน และอัตลักษณ์แห่งชาติของรัฐสมาชิกอาเซียนทั้งปวง

(ข) ความผูกพันและความรับผิดชอบร่วมกันในการเพิ่มพูนสันติภาพ ความมั่นคงและความมั่งคั่งของภูมิภาค

(ค) การไม่ใช้การรุกราน และการข่มขู่ว่าจะใช้หรือการใช้กำลังหรือการกระทำอื่นใด ในลักษณะที่ขัดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ

(ง) การอาศัยการระงับข้อพิพาทโดยสันติ

(จ) การไม่แทรกแซงกิจการภายในของรัฐสมาชิกอาเซียน

- (ฉ) การเคารพสิทธิของรัฐสมาชิกทุกรัฐในการดำรงประชาชาติของตน โดยปราศจากการแทรกแซง การบ่อนทำลาย และการบังคับ จากภายนอก
- (ช) การปรึกษาหารือที่เพิ่มพูนขึ้นในเรื่องที่มีผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อผลประโยชน์ร่วมกันของอาเซียน
- (ซ) การยึดมั่นต่อหลักนิติธรรม ธรรมเนียมปฏิบัติ หลักการประชาธิปไตยและรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญ
- (ฌ) การเคารพเสรีภาพพื้นฐาน การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และการส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคม
- (ญ) การยึดถือกฎบัตรสหประชาชาติและกฎหมายระหว่างประเทศ รวมถึงกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ที่รัฐสมาชิกอาเซียนยอมรับ
- (ฎ) การละเว้นจากการมีส่วนร่วมในนโยบายหรือกิจกรรมใดๆ รวมถึงการใช้ดินแดนของตน ซึ่งดำเนินการโดยรัฐสมาชิกอาเซียนหรือรัฐที่มีไซสมาชิกอาเซียนหรือผู้กระทำที่ไม่ใช่รัฐใดๆ ซึ่งคุกคามอธิปไตย บูรณภาพแห่งดินแดน หรือเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจของอาเซียน
- (ฏ) การเคารพในวัฒนธรรม ภาษาและศาสนาที่แตกต่างกันของประชาชนอาเซียน โดยเน้นคุณค่าร่วมกันของประชาชนอาเซียนในจิตวิญญาณของเอกภาพในความหลากหลาย
- (ตุ) ความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในความสัมพันธ์ภายนอกทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยคงไว้ซึ่งความมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน การมองไปภายนอก การไม่ปิดกั้นและการไม่เลือกปฏิบัติ และ
- (ฑ) การยึดมั่นในกฎการค้าพหุภาคีและระบอบของอาเซียนซึ่งมีกฎเป็นพื้นฐาน สำหรับการปฏิบัติตามข้อผูกพันทางเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และการลดอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพื่อไปสู่การขจัดการ กีดกันทั้งปวงต่อการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ในระบบเศรษฐกิจซึ่งขับเคลื่อนโดยตลาด

หมวดที่ 2

สภาพบุคคลตามกฎหมาย

ข้อ 3: สภาพบุคคลตามกฎหมายของอาเซียน

อาเซียน ในฐานะองค์การระหว่างประเทศในระดับรัฐบาล ได้รับสภาพบุคคลตามกฎหมาย โดยกฎบัตรนี้

หมวดที่ 3
สมาชิกภาพ

ข้อ 4: รัฐสมาชิก

๑. รัฐสมาชิกอาเซียน ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ข้อ 5: สิทธิและพันธกรณี

๑. ให้รัฐสมาชิกมีสิทธิและพันธกรณีที่เท่าเทียมกันภายใต้กฎบัตรนี้
๒. ให้รัฐสมาชิกมีมาตรการที่จำเป็นทุกประการอันรวมถึงการออกกฎหมายภายในที่เหมาะสม เพื่ออนุรักษ์บทบัญญัติของกฎบัตรนี้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีทั้งหมดของรัฐสมาชิก
๓. ในกรณีการละเมิดกฎบัตรอย่างร้ายแรง หรือการไม่ปฏิบัติตาม ให้นำข้อ 20 มาใช้บังคับ

ข้อ 6: การรับสมาชิกใหม่

1. กระบวนการในการสมัครและการรับสมาชิกของอาเซียนให้กำหนดโดยคณะกรรมการประสานงานอาเซียน
2. การรับสมาชิกให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้
  - (ก) ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อันเป็นที่ยอมรับว่าอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
  - (ข) การยอมรับโดยรัฐสมาชิกอาเซียนทั้งปวง
  - (ค) การตกลงที่จะผูกพันและเคารพกฎบัตรนี้ และ
  - (ง) ความสามารถและความเต็มใจที่จะปฏิบัติพันธกรณีของสมาชิกภาพ
3. การรับสมาชิกให้ตัดสินโดยฉันทามติโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประสานงานอาเซียน
4. รัฐผู้สมัครจะได้รับเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อได้ลงนามภาคยานุวัติสารกฎบัตรนี้

หมวดที่ 4
องค์กร

ข้อ 7: ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

1. ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนประกอบด้วยประมุขของรัฐ หรือ หัวหน้ารัฐบาลของรัฐสมาชิก

2. ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน:

(ก) เป็นองค์กรสูงสุดในการกำหนดนโยบายของอาเซียน

(ข) พิจารณาหารือ ให้แนวนโยบาย และตัดสินใจในประเด็นหลักที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ของอาเซียน ในเรื่องสำคัญที่เป็นผลประโยชน์ของรัฐสมาชิก และในทุกประเด็นที่ได้มีการนำเสนอต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน โดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน คณะมนตรีประชาคมอาเซียน และองค์กรระดับรัฐมนตรีเฉพาะสาขา

(ค) สั่งการให้รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องในแต่ละคณะมนตรีที่เกี่ยวข้องให้จัดการประชุมเฉพาะกิจระหว่างรัฐมนตรี และหารือประเด็นสำคัญเกี่ยวกับอาเซียน ที่มีลักษณะคาบเกี่ยวระหว่างคณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ ทั้งนี้ ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนรับรองกฎการดำเนินการประชุมดังกล่าว

(ง) ตอบสนองสถานการณ์ฉุกเฉินที่กระทบต่ออาเซียน โดยดำเนินมาตรการที่เหมาะสม

(จ) ตัดสินใจในเรื่องที่มีการนำเสนอต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนภายใต้หมวดที่ 7 และ 8

(ฉ) อนุมัติการจัดตั้งและการยุบองค์กรระดับรัฐมนตรีเฉพาะสาขาและสถาบันอื่นๆ ของอาเซียน และ

(ช) แต่งตั้งเลขาธิการอาเซียน ที่มีชั้นและสถานะเทียบเท่ารัฐมนตรีซึ่งจะปฏิบัติหน้าที่ โดยได้รับความไว้วางใจและตามความพอใจของประมุขของรัฐหรือหัวหน้ารัฐบาล ตามข้อเสนอแนะของที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน

3. ให้ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

(ก) จัดประชุมสองครั้งต่อปี และให้รัฐสมาชิกซึ่งเป็นประธานอาเซียนเป็นเจ้าภาพ และ

(ข) เรียกประชุม เมื่อมีความจำเป็น ในฐานะการประชุมพิเศษหรือเฉพาะกิจ โดยมีประธานการประชุมเป็นรัฐสมาชิกซึ่งเป็นประธานอาเซียน โดยจัดในสถานที่ที่รัฐสมาชิกอาเซียนจะตกลงกัน

ข้อ 8: คณะมนตรีประสานงานอาเซียน

1. ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนประกอบด้วยรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน และประชุมกันอย่างน้อยสองครั้งต่อปี

2. ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียน

(ก) เตรียมการประชุมของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

(ข) ประสานการอนุวัติความตกลงและข้อตัดสินใจของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

(ค) ประสานงานกับคณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ เพื่อเพิ่มความสอดคล้องกันของนโยบาย ประสิทธิภาพ และความร่วมมือระหว่างกัน

- (ง) ประสานงานรายงานของคณะมนตรีประชาคมอาเซียน ซึ่งเสนอที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
- (จ) พิจารณารายงานประจำปีของเลขาธิการอาเซียนเกี่ยวกับงานของอาเซียน
- (ฉ) พิจารณารายงานของเลขาธิการอาเซียนเกี่ยวกับหน้าที่และการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการอาเซียนและองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (ช) เห็นชอบการแต่งตั้งและการยุติหน้าที่ของรองเลขาธิการอาเซียน ตามข้อเสนอแนะของเลขาธิการอาเซียน และ
- (ซ) ปฏิบัติภารกิจอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรนี้ หรือหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
3. ให้คณะมนตรีประสานงานอาเซียนได้รับการสนับสนุนโดยเจ้าหน้าที่อาวุโสที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 9: คณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ

1. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนต่างๆ ประกอบด้วยคณะมนตรีประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน คณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
2. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะมีองค์กรระดับรัฐมนตรีเฉพาะสาขาที่เกี่ยวข้องในขอบข่ายการดำเนินงานของตน
3. ให้รัฐสมาชิกแต่ละรัฐแต่งตั้งผู้แทนของรัฐตนสำหรับการประชุมคณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะ
4. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละเสาหลักของเสาหลักทั้งสามของประชาคมอาเซียน ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะ
  - (ก) ทำให้แน่ใจว่ามีการอนุมัติข้อตัดสินใจของที่ประชุมสุดยอดอาเซียนที่เกี่ยวข้อง
  - (ข) ประสานการปฏิบัติงานของสาขาต่างๆ ที่อยู่ในขอบข่ายการดำเนินงานของตน และในประเด็นซึ่งคาบเกี่ยวกับคณะมนตรีประชาคมอื่นๆ และ
  - (ค) เสนอรายงานและข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในขอบข่ายการดำเนินงานของตน
5. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะประชุมกันอย่างน้อยสองครั้งต่อปี และมีประธานการประชุมเป็นรัฐมนตรีที่เหมาะสมจากรัฐสมาชิกซึ่งเป็นประธานอาเซียน
6. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่อาวุโสที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 10: องค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา

1. ให้องค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา
  - (ก) ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละองค์กรที่มีอยู่
  - (ข) ปฏิบัติตามความตกลงและข้อตัดสินใจของที่ประชุมสุดยอดอาเซียนที่อยู่ในขอบข่ายการดำเนินงานของแต่ละองค์กร
  - (ค) เสริมสร้างความร่วมมือในสาขาของแต่ละองค์กรให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อสนับสนุนการรวมตัวของอาเซียนและการสร้างประชาคมอาเซียน และ
  - (ง) เสนอรายงานและข้อเสนอแนะต่อคณะมนตรีประชาคมอาเซียนของแต่ละองค์กร
2. องค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาแต่ละองค์กรอาจมีเจ้าหน้าที่อาวุโสและองค์กรย่อยที่เกี่ยวข้องในขอบข่ายการดำเนินงานของตนตามที่ระบุในภาคผนวก 1 เพื่อดำเนินหน้าที่ของตน ภาคผนวกดังกล่าวอาจได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย โดยเลขาธิการอาเซียนตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการของผู้แทนถาวรประจำอาเซียน โดยไม่ต้องใช้บทบัญญัติว่าด้วยการแก้ไขภายใต้กฎบัตรนี้

ข้อ 11: เลขาธิการอาเซียนและสำนักงานเลขาธิการอาเซียน

1. ให้เลขาธิการอาเซียนได้รับการแต่งตั้งโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งห้าปีที่ไม่สามารถต่ออายุได้ และให้ได้รับการเลือกจากคนชาติของรัฐสมาชิกอาเซียน บนพื้นฐานของการหมุนเวียนตามลำดับตัวอักษร โดยคำนึงถึงความซื่อสัตย์สุจริต ความสามารถ รวมถึงประสบการณ์ทางวิชาชีพ และความเท่าเทียมกันทางเพศ
2. ให้เลขาธิการอาเซียน
  - (ก) ปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งระดับสูงนี้ โดยเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎบัตรฉบับนี้และตราสาร พิธีสาร และแนวปฏิบัติที่มีอยู่ของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง
  - (ข) อำนวยความสะดวกและสอดคล้องดูแลความคืบหน้าในการอนุวัติความตกลงและข้อตัดสินใจของอาเซียน และเสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับงานของอาเซียนต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน
  - (ค) เข้าร่วมในการประชุมต่างๆ ของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน คณะมนตรีประชาคมอาเซียน คณะมนตรีประสานงานอาเซียน และองค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา และการประชุมอาเซียนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
  - (ง) เสนอข้อคิดเห็นของอาเซียนและเข้าร่วมการประชุมกับภาคีภายนอกตามแนวนโยบายที่ได้รับความเห็นชอบและตามอำนาจหน้าที่ ที่เลขาธิการอาเซียนได้รับมอบหมาย และ
  - (จ) เสนอแนะการแต่งตั้งและการยุติหน้าที่ของรองเลขาธิการอาเซียนต่อคณะมนตรีประสานงานอาเซียนเพื่อให้ความเห็นชอบ
3. ให้เลขาธิการอาเซียนเป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารของอาเซียนด้วย

4. ให้เลขธิการอาเซียนได้รับการสนับสนุนจากรองเลขธิการอาเซียนสี่คน ซึ่งมีชั้นและสถานะของรัฐมนตรีช่วยว่าการ โดยให้รองเลขธิการอาเซียนรับผิดชอบต่อเลขธิการอาเซียนในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

5. รองเลขธิการอาเซียนทั้งสี่คนต้องมีสัญชาติที่แตกต่างจากเลขธิการอาเซียนและมาจากรัฐสมาชิกที่แตกต่างกันสี่รัฐสมาชิกอาเซียน

6. ให้รองเลขธิการอาเซียนสี่คน ประกอบด้วย

(ก) รองเลขธิการอาเซียนสองคน ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปีที่ไม่สามารถต่ออายุได้ ซึ่งได้รับเลือกจากคนชาติของรัฐสมาชิกอาเซียน บนพื้นฐานของการหมุนเวียนตามลำดับตัวอักษร โดยคำนึงถึงความซื่อสัตย์สุจริต คุณสมบัติ ความสามารถ ประสบการณ์ และความเท่าเทียมกันทางเพศ และ

(ข) รองเลขธิการอาเซียนสองคน ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี และอาจต่ออายุได้อีกสามปี ให้รองเลขธิการอาเซียนสองคนนี้ได้รับการคัดเลือกโดยเปิดกว้างบนพื้นฐานของความรู้ความสามารถ

7. ให้สำนักเลขธิการอาเซียนประกอบด้วยเลขธิการอาเซียนและพนักงานตามที่จำเป็น

8. ให้เลขธิการอาเซียนและพนักงาน

(ก) ยึดมั่นในมาตรฐานสูงสุดของความซื่อสัตย์สุจริต ความมีประสิทธิภาพ และความสามารถ ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

(ข) ไม่ขอหรือรับคำสั่งจากรัฐบาลหรือภาคีภายนอกอาเซียนใดๆ และ

(ค) ละเว้นจากการดำเนินการใด ซึ่งอาจมีผลสะท้อนถึงตำแหน่งหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักเลขธิการอาเซียน ซึ่งรับผิดชอบต่ออาเซียนเท่านั้น

9. รัฐสมาชิกอาเซียนแต่ละรัฐรับที่จะเคารพในลักษณะความเป็นอาเซียน โดยเฉพาะของความรับผิดชอบของเลขธิการอาเซียนและพนักงาน และจะไม่แสวงหาที่จะมีอิทธิพลต่อเลขธิการอาเซียนและพนักงาน ในการปฏิบัติตามความรับผิดชอบของบุคคลเหล่านั้น

ข้อ 12: คณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน

1. ให้รัฐสมาชิกอาเซียนแต่ละรัฐแต่งตั้งผู้แทนถาวรประจำอาเซียนหนึ่งคน ในระดับเอกอัครราชทูตที่มีถิ่นพำนัก ณ กรุงจาการ์ตา

2. ผู้แทนถาวรรวมกันตั้งขึ้นเป็นคณะกรรมการผู้แทนถาวร ซึ่งจะต้อง

(ก) สนับสนุนการทำงานของคณะมนตรีประชาคมอาเซียนและองค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา

(ข) ประสานงานกับสำนักเลขธิการอาเซียนแห่งชาติ และองค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาอื่นๆ

(ค) ติดต่อประสานงานกับเลขาธิการอาเซียนและสำนักเลขาธิการอาเซียนในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานของตน

- (ง) อำนวยความสะดวกความร่วมมือของอาเซียนกับหุ้นส่วนภายนอก และ
- (จ) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่อาจกำหนดโดยคณะกรรมการประสานงานอาเซียน

ข้อ 13: สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ

ให้รัฐสมาชิกแต่ละรัฐจัดตั้งสำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ ซึ่งจะต้อง

- (ก) ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกลางแห่งชาติ
- (ข) เป็นหน่วยงานระดับชาติ ซึ่งเก็บรักษาข้อสนเทศในเรื่องทั้งปวงเกี่ยวกับอาเซียน
- (ค) ประสานงานระดับชาติเกี่ยวกับการอนุรักษ์ข้อตัดสินใจของอาเซียน
- (ง) ประสานงานและสนับสนุนการเตรียมการระดับชาติของการประชุมอาเซียน
- (จ) ส่งเสริมอัตลักษณ์และความสำนึกเกี่ยวกับอาเซียนในระดับชาติ และ
- (ฉ) มีส่วนร่วมสร้างประชาคมอาเซียน

ข้อ 14: องค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียน

1. โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และหลักการของกฎบัตรอาเซียนเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ให้อาเซียนจัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียนขึ้น
2. องค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียนจะต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งจะกำหนดโดยที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน

ข้อ 15: มูลนิธิอาเซียน

1. ให้มูลนิธิอาเซียนสนับสนุนเลขาธิการอาเซียนและดำเนินการร่วมกับองค์กรของอาเซียนที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียน โดยการส่งเสริมความสำนึกที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของอาเซียน การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชน และการดำเนินการร่วมกันที่ใกล้ชิดระหว่างภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม นักวิชาการ และผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ในอาเซียน
2. ให้มูลนิธิอาเซียนรับผิดชอบต่อเลขาธิการอาเซียน ผู้ซึ่งจะต้องเสนอรายงานต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนผ่านคณะกรรมการประสานงานอาเซียน

หมวดที่ 5

องคภาวะที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน

ข้อ 16: องคภาวะที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน

1. อาเซียนอาจมีความสัมพันธ์กับองคภาวะซึ่งสนับสนุนกฎบัตรอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วัตถุประสงค์และหลักการของอาเซียน องคภาวะที่มีความสัมพันธ์เหล่านี้ระบุอยู่ในภาคผนวก 2
2. ให้คณะกรรมการผู้แทนถาวรบัญญัติกฎว่าด้วยขั้นตอนดำเนินงานและหลักเกณฑ์ สำหรับการมีความสัมพันธ์ตามข้อเสนอแนะของเลขาธิการอาเซียน
3. ภาคผนวก 2 อาจได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย โดยเลขาธิการอาเซียนตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้แทนถาวร โดยไม่ต้องใช้บทบัญญัติว่าด้วยการแก้ไขภายใต้กฎบัตรนี้

หมวด 6

ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์

ข้อ 17: ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ของอาเซียน

1. ให้อาเซียนได้รับเอกสิทธิ์และความคุ้มกันในดินแดนของรัฐสมาชิกเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุความมุ่งประสงค์ของอาเซียน
2. ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์จะถูกกำหนดไว้ในความตกลงต่างหากระหว่างอาเซียนและรัฐสมาชิกเจ้าภาพ

ข้อ 18: ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ของเลขาธิการอาเซียนและพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน

1. ให้เลขาธิการอาเซียนและพนักงานของสำนักเลขาธิการอาเซียนที่เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นทางการของอาเซียนหรือเป็นตัวแทนของอาเซียนในรัฐสมาชิก ได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์เท่าที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่อย่างอิสระของตน
2. ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ภายใต้ข้อนี้ จะถูกกำหนดไว้ในความตกลงต่างหากของอาเซียน

ข้อ 19 : ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ของผู้แทนถาวรและเจ้าหน้าที่ที่อยู่ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของอาเซียน

1. ให้ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิกประจำอาเซียนและเจ้าหน้าที่ของรัฐสมาชิกที่เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นทางการของอาเซียนหรือเป็นตัวแทนของอาเซียนในรัฐสมาชิก ได้รับความคุ้มกันและเอกสิทธิ์เท่าที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของตน
2. ให้ความคุ้มกันและเอกสิทธิ์ของผู้แทนถาวรและเจ้าหน้าที่ที่อยู่ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของอาเซียนอยู่ภายใต้บังคับของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางทูต ค.ศ. 1961 หรือเป็นไปตามกฎหมายภายในของรัฐสมาชิกอาเซียนที่เกี่ยวข้อง

หมวด 7
การตัดสินใจ

ข้อ 20: การปรึกษาหารือและฉันทามติ

1. โดยหลักการพื้นฐาน ให้การตัดสินใจของอาเซียนอยู่บนพื้นฐานของการปรึกษาหารือและฉันทามติ
2. หากไม่สามารถหาฉันทามติได้ ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนอาจตัดสินใจเฉพาะเรื่องหนึ่งเรื่องใด จะสามารถทำได้อย่างไร
3. ไม่มีควมใดในวรรค 1 และ 2 ของข้อนี้กระทบถึงวิธีการตัดสินใจที่ระบุอยู่ในตราสารทางกฎหมายของอาเซียนที่เกี่ยวข้อง
4. ในกรณีที่มีการละเมิดกฎบัตรอย่างร้ายแรง หรือการไม่ปฏิบัติตาม ให้เสนอเรื่องดังกล่าวไปยังที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเพื่อตัดสินใจ

ข้อ 21: การอนุวัติและขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ให้คณะมนตรีประชาคมอาเซียนแต่ละคณะบัญญัติกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงานของตนเอง
2. ในการอนุวัติข้อผูกพันด้านเศรษฐกิจ อาจนำสูตรการเข้าร่วมแบบยืดหยุ่นรวมถึงสูตรอาเซียนที่ไม่รวมสมาชิกบางรัฐมาใช้ หากมีฉันทามติ

หมวด 8

การระงับข้อพิพาท

ข้อ 22: หลักการทั่วไป

1. รัฐสมาชิกต้องพยายามที่จะระงับข้อพิพาททั้งปวงอย่างสันติให้ทันท่วงที โดยผ่านการสนทนา การปรึกษาหารือ และการเจรจา
2. ให้อาเซียนจัดตั้งและดำรงไว้ซึ่งกลไกการระงับข้อพิพาทในทุกสาขาความร่วมมือของอาเซียน

ข้อ 23: คนกลางที่มีตำแหน่งหน้าที่น่าเชื่อถือ การประนีประนอม และการไกล่เกลี่ย

1. รัฐสมาชิกที่เป็นคู่กรณีในข้อพิพาทอาจจะตกลงกันเมื่อใดก็ได้ที่จะใช้คนกลางที่มีตำแหน่งหน้าที่น่าเชื่อถือ การประนีประนอม หรือการไกล่เกลี่ย เพื่อระงับข้อพิพาทภายในระยะเวลาที่ตกลงกัน
2. คู่กรณีในข้อพิพาทอาจร้องขอให้ประธานอาเซียน หรือเลขาธิการอาเซียน ทำหน้าที่โดยตำแหน่ง ในการเป็นคนกลางที่มีตำแหน่งหน้าที่น่าเชื่อถือ การประนีประนอม หรือการไกล่เกลี่ย

หมวด 9 งบประมาณและการเงิน

ข้อ 29: หลักการทั่วไป

1. อาเซียนจะต้องกำหนดกฎและขั้นตอนการดำเนินงานทางการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
2. อาเซียนจะต้องปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการทางการเงินที่ดีและระเบียบวินัยด้านงบประมาณ
3. บัญชีการเงินจะต้องได้รับการตรวจสอบภายในและภายนอก

ข้อ 30: งบประมาณสำหรับการดำเนินงานและการเงินของสำนักเลขาธิการอาเซียน

1. สำนักเลขาธิการอาเซียนจะต้องได้รับทรัพยากรทางการเงินที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. งบประมาณสำหรับการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการอาเซียนจะต้องมาจากรัฐสมาชิกอาเซียนโดยเงินบริจาคประจำปีรัฐละเท่าๆ กัน ซึ่งจะต้องส่งให้ทันกำหนด
3. เลขาธิการจะต้องเตรียมงบประมาณสำหรับการดำเนินงานประจำปีของสำนักเลขาธิการอาเซียนเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะมนตรีประสานงานอาเซียน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการผู้แทนถาวร
4. สำนักเลขาธิการอาเซียนจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎและขั้นตอนการดำเนินงานทางการเงินที่กำหนดโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการผู้แทนถาวร

หมวด 10

การบริหารและขั้นตอนการดำเนินงาน

ข้อ 31: ประธานอาเซียน

1. ตำแหน่งประธานอาเซียนให้หมุนเวียนทุกปี บนพื้นฐานของลำดับอักษรของชื่อภาษาอังกฤษของรัฐสมาชิก
2. ในหนึ่งปีปฏิทิน อาเซียนจะมีตำแหน่งประธานหนึ่งเดียว โดยรัฐสมาชิกที่รับตำแหน่งประธานนั้นจะทำหน้าที่เป็นประธานของ
  - (ก) การประชุมสุดยอดอาเซียน และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง
  - (ข) คณะมนตรีประสานงานอาเซียน
  - (ค) คณะมนตรีประชาคมอาเซียนทั้งสามคณะ
  - (ง) องค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาและเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่เกี่ยวข้อง ตามที่

เหมาะสม และ

(จ) คณะกรรมการผู้แทนถาวร

ข้อ 32: บทบาทของประธานอาเซียน

รัฐสมาชิกที่ดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนจะต้อง

(ก) ส่งเสริมและเพิ่มพูนผลประโยชน์ และความเป็นอยู่ที่ดีของอาเซียน รวมถึงความพยายามในการสร้างประชาคมอาเซียนอย่างแข็งแกร่ง โดยการริเริ่มทางนโยบาย การประสานงาน ฉันทามติ และความร่วมมือ

(ข) ทำให้แน่ใจว่ามีความเป็นศูนย์กลางของอาเซียน

(ค) ทำให้แน่ใจว่ามีการตอบสนองต่อปัญหาเร่งด่วนหรือสถานการณ์วิกฤติที่มีผลกระทบต่ออาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพและทันที่ รวมถึงจัดให้มีคนกลางที่มีตำแหน่งน่าเชื่อถือและการจัดการอื่นเช่นว่า เพื่อแก้ไขข้อกังวลเหล่านี้โดยทันที

(ง) เป็นตัวแทนของอาเซียนในการเสริมสร้างและส่งเสริมความสัมพันธ์กับหุ้นส่วนภายนอกภูมิภาคให้ใกล้ชิดขึ้น และ

(จ) ปฏิบัติภารกิจและหน้าที่อื่นตามที่อาจได้รับมอบหมาย

ข้อ 33: พิธีการและแนวปฏิบัติทางการทูต

อาเซียนและรัฐสมาชิกจะต้องยึดมั่นในพิธีการและแนวปฏิบัติทางการทูตที่มีอยู่ในการดำเนินกิจกรรมทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน การเปลี่ยนแปลงใดๆ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะมนตรีประสานงานอาเซียน โดยคำแนะนำของคณะกรรมการผู้แทนถาวร

ข้อ 34: ภาษาทำงานของอาเซียน

ภาษาทำงานของอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ

หมวด 11

อัตลักษณ์และสัญลักษณ์

ข้อ 35: อัตลักษณ์ของอาเซียน

อาเซียนจะต้องส่งเสริมอัตลักษณ์ร่วมกันของตนและความรู้สึกเป็นเจ้าของในหมู่ประชาชนของตน เพื่อให้บรรลุชะตา เป้าหมาย และคุณค่าร่วมกันของอาเซียน

ข้อ 36: คำขวัญของอาเซียน

คำขวัญของอาเซียน คือ “วิสัยทัศน์เดียว อัตลักษณ์เดียว ประชาคมเดียว”

ข้อ 37: ธงอาเซียน

ธงอาเซียนจะเป็นตามที่แสดงไว้ในภาคผนวก 3

ข้อ 38: ดวงตราอาเซียน

ดวงตราอาเซียนจะเป็นตามที่แสดงไว้ในภาคผนวก 4

ข้อ 39: วันอาเซียน

ให้วันที่ 8 สิงหาคม เป็นวันอาเซียน

ข้อ 40: เพลงประจำอาเซียน

ให้อาเซียนมีเพลงประจำอาเซียน

หมวด 12**ความสัมพันธ์ภายนอก****ข้อ 41: การดำเนินความสัมพันธ์ภายนอก**

1. อาเซียนจะต้องพัฒนาความสัมพันธ์ฉันมิตร และการเจรจาความร่วมมือและความเป็นส่วนหนึ่งเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน กับประเทศ องค์กรและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาคและระหว่างประเทศ
2. ความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียนจะยึดมั่นในวัตถุประสงค์และหลักการที่วางไว้ในกฎบัตรนี้
3. อาเซียนจะเป็นพลังขับเคลื่อนขั้นแรกในการจัดการภูมิภาคที่อาเซียนได้ริเริ่มขึ้น และดำรงไว้ซึ่งความเป็นศูนย์รวมของอาเซียนในความร่วมมือระดับภูมิภาคและการสร้างประชาคม
4. ในการดำเนินความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน รัฐสมาชิกจะประสานงานและพยายามพัฒนาทำที่ร่วมและดำเนินการร่วมกัน บนพื้นฐานของเอกภาพและความสามัคคี
5. แนวนโยบายยุทธศาสตร์ของความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียนให้กำหนดโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน โดยการเสนอแนะของที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน
6. ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนจะทำให้แน่ใจว่าความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียนดำเนินไปอย่างเสมอต้นเสมอปลายและเป็นไปในทางที่สอดคล้องกัน
7. อาเซียนสามารถทำความตกลงกับประเทศ หรือองค์กรและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาคและระหว่างประเทศ กระบวนการทำความตกลงดังกล่าวให้กำหนดโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน โดยการหารือกับคณะมนตรีประชาคมอาเซียน

ข้อ 42: ผู้ประสานงานกับคู่เจรจา

1. ในฐานะผู้ประสานงานประเทศ ให้รัฐสมาชิกผลักดันรับผิดชอบภาพรวมการประสานงานและส่งเสริมผลประโยชน์ของอาเซียนในความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาที่เกี่ยวข้อง องค์การและสถาบันระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
2. ในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับหุ้นส่วนภายนอก นอกจากหน้าที่อื่นแล้ว ให้ผู้ประสานงานประเทศ
  - (ก) เป็นผู้แทนอาเซียน และเพิ่มพูนความสัมพันธ์ บนพื้นฐานของความเคารพซึ่งกันและกันและความเสมอภาค โดยสอดคล้องกับหลักการของอาเซียน
  - (ข) เป็นประธานร่วมในการประชุมที่เกี่ยวข้องระหว่างอาเซียนและหุ้นส่วนภายนอก และ
  - (ค) รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามและองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 43: คณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามและองค์การระหว่างประเทศ

1. คณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามอาจตั้งขึ้นในประเทศที่มีใช้สมาชิกอาเซียน ประกอบด้วยหัวหน้าคณะผู้แทนทางทูตของรัฐสมาชิกอาเซียน คณะกรรมการในลักษณะเดียวกันอาจจัดตั้งขึ้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศต่างๆ คณะกรรมการเช่นว่าจะต้องส่งเสริมผลประโยชน์และอัตลักษณ์ของอาเซียนในประเทศและองค์การระหว่างประเทศเจ้าภาพ
2. ให้ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกำหนดกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการเช่นว่า

ข้อ 44: สถานภาพของภาคีภายนอก

1. ในการดำเนินความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอาจมอบสถานภาพอย่างเป็นทางการให้แก่ภาคีภายนอกในฐานะประเทศคู่เจรจา ประเทศคู่เจรจาเฉพาะด้าน หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา ผู้สังเกตการณ์พิเศษ ผู้ได้รับเชิญ หรือสถานภาพอื่นที่อาจจัดตั้งขึ้นต่อไป
2. อาเซียนอาจเชิญภาคีภายนอกให้เข้าร่วมการประชุมหรือกิจกรรมความร่วมมือโดยมีข้อกำหนดให้สถานภาพอย่างเป็นทางการใดๆ ตามกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน

ข้อ 45: ความสัมพันธ์กับระบบสหประชาชาติ และองค์การและสถาบันระหว่างประเทศอื่น

1. อาเซียนอาจขอสถานภาพที่เหมาะสมกับระบบสหประชาชาติ รวมทั้งกับองค์การและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และระหว่างประเทศอื่น

2. คณะมนตรีประสาธนาอาเซียนจะเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของอาเซียน
ในองค์การและสถาบันระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และระหว่างประเทศอื่น

ข้อ 46: การส่งผู้แทนอย่างเป็นทางการของรัฐที่มีใช้รัฐสมาชิกอาเซียนประจำอาเซียน

รัฐที่มีใช้สมาชิกอาเซียนและองค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาลที่เกี่ยวข้องอาจแต่งตั้ง
และส่งเอกอัครราชทูตเป็นผู้แทนอย่างเป็นทางการประจำอาเซียน ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนจะ
เป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับการส่งผู้แทนอย่างเป็นทางการเช่นว่า

หมวด 13

บทบัญญัติทั่วไปและบทบัญญัติสุดท้าย

ข้อ 47: การลงนาม การให้สัตยาบัน การเก็บรักษา และการมีผลใช้บังคับ

1. กฎบัตรนี้จะต้องได้รับการลงนามโดยรัฐสมาชิกอาเซียนทั้งหมด
2. กฎบัตรนี้จะอยู่ใต้บังคับของการให้สัตยาบันจากรัฐสมาชิกอาเซียนทุกรัฐตาม
กระบวนการภายในของแต่ละรัฐ
3. สัตยาบันสารจะต้องเก็บรักษาไว้ที่เลขาธิการอาเซียน ซึ่งจะแจ้งให้รัฐสมาชิกทุกรัฐ
ทราบถึงการส่งมอบสัตยาบันสารแต่ละฉบับโดยพลัน
4. กฎบัตรนี้จะมีผลใช้บังคับในวันที่สามสิบหลังจากวันที่มีการส่งมอบสัตยาบันสารฉบับ
ที่สิบให้แก่เลขาธิการอาเซียน

ข้อ 48: การแก้ไข

1. รัฐสมาชิกใดๆ อาจเสนอข้อแก้ไขกฎบัตร
2. ข้อเสนอแก้ไขกฎบัตรจะต้องยื่น โดยคณะมนตรีประสาธนาอาเซียน โดยฉันทามติต่อ
ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนเพื่อตัดสินใจ
3. ข้อแก้ไขกฎบัตรที่ได้ตกลงกัน โดยฉันทามติโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียนจะต้องได้รับ
การสัตยาบันจากรัฐสมาชิกทุกรัฐ ตามข้อ 47
4. ข้อแก้ไขใดๆ จะมีผลใช้บังคับในวันที่สามสิบหลังจากวันที่มีการส่งมอบสัตยาบันสาร
ฉบับสุดท้ายต่อเลขาธิการอาเซียน

ข้อ 49: อำนาจและหน้าที่และกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน

นอกจากจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในกฎบัตรนี้ คณะมนตรีประสานงานอาเซียนจะเป็นผู้กำหนดอำนาจและหน้าที่และกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงานและต้องทำให้แน่ใจว่าอำนาจหน้าที่และกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงานสอดคล้องกัน

ข้อ 50 การทบทวน

กฎบัตรนี้อาจได้รับการทบทวนเมื่อครบห้าปีหลังจากที่มีผลใช้บังคับหรือตามที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

ข้อ 51 การตีความกฎบัตร

1. เมื่อรัฐสมาชิกใดๆ ร้องขอ ให้สำนักงานเลขาธิการอาเซียนตีความกฎบัตรตามกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดโดยคณะมนตรีประสานงานอาเซียน
2. ให้ระงับข้อพิพาทใดๆ ที่เกิดจากการตีความกฎบัตรตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในหมวด 8
3. หัวและชื่อที่ใช้ในแต่ละหมวดและในแต่ละข้อของกฎบัตรนี้มีไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการอ้างอิงเท่านั้น

ข้อ 52 ความต่อเนื่องทางกฎหมาย

1. สนธิสัญญา อนุสัญญา ความตกลง ข้อตกลง ปฏิญญา พิธีสาร และตราสารอาเซียนอื่นๆ ทั้งหมด ซึ่งมีผลใช้บังคับแล้วก่อนการมีผลใช้บังคับของกฎบัตรนี้ ให้มีผลใช้ได้ต่อไป
2. ในกรณีที่เกิดความไม่สอดคล้องกันระหว่างสิทธิและพันธกรณีของรัฐสมาชิกอาเซียนภายใต้ตราสารดังกล่าวและกฎบัตรนี้ ให้ยึดถือกฎบัตรนี้เป็นสำคัญ

ข้อ 53 ต้นฉบับ

ให้ส่งมอบต้นฉบับภาษาอังกฤษของกฎบัตรนี้ที่ลงนามแล้วแก่เลขาธิการอาเซียน ซึ่งจะจัดทำสำเนาที่ได้รับการรับรองให้แก่รัฐสมาชิกแต่ละรัฐ

ข้อ 54 การจดทะเบียนกฎบัตรอาเซียน

ให้เลขาธิการอาเซียนจดทะเบียนกฎบัตรอาเซียนกับสำนักเลขาธิการสหประชาชาติ ตามข้อ 102 วรรค 1 ของกฎบัตรสหประชาชาติ

ข้อ 55 สินทรัพย์ของอาเซียน

ให้สินทรัพย์และกองทุนขององค์การอยู่ในนามของอาเซียน

ทำ ณ สิงคโปร์ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน ปี ค.ศ. 2007

สำนักวิชาการ ให้การบริการทางวิชาการ

๑. ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ ให้บริการในวันและเวลาราชการ
  - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านการเมืองการปกครอง ความมั่นคง การทหาร การยุติธรรม กฎหมายระหว่างประเทศ
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อนุญาโตตุลาการ ทฤษฎีสินทางปัญญา
  - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๑ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านเศรษฐกิจ พาณิชยกรรม การเงิน การคลัง การธนาคาร การลงทุน งบประมาณ ประกันภัย
อุตสาหกรรม คมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเกษตรและสหกรณ์
  - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม แรงงานและสวัสดิการสังคม เด็ก สตรี
การสาธารณสุข การท่องเที่ยว การกีฬา วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม การพลังงาน
๒. ณ จุดบริการสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (E-knowledge Services) อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๓
ให้บริการในวันและเวลาราชการ สำหรับวันประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้บริการถึงเวลา ๑๙.๓๐ น.
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๗ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๘

พิมพ์ที่สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ออกแบบปกโดย น.ส.รติมา ศารทะประภา